

[Sonja Albrink]

Selv om folkeafstemninger i dag har en relativt stor tilslutning, må det forudses, at valgdeltagelsen vil falde voldsomt, hvis folkeafstemninger bliver en hverdagsbegivenhed og kommer til at dreje sig om emner af mindre eller ringe betydning. I Schweiz, hvor der afholdes mange folkeafstemninger på vælgerinitiativ, er det f.eks. ikke ualmindeligt, at valgdeltagelsen er helt nede på mellem 10 og 20 pct., og det er vel ikke det, forslagsstillerne vil opnå med deres forslag? For så er det jo alligevel kun en brøkdel af befolkningen, som er med til at træffe beslutningerne.

Forslagsstillerne gør i bemærkningerne til beslutningsforslaget selv opmærksom på, at kun ca. 7 pct. af vælgerne er tilknyttet vælgerforeninger. Det vil sige, at vælgerne i dag ikke føler behov for at udnytte de muligheder, der er for at påvirke den politiske beslutningsproces. Hvad får da forslagsstillerne til at mene, at et engagement skulle blive større, blot fordi det bliver afholdt flere folkeafstemninger?

Selv om der ifølge forslaget skal indsamles 50.000 underskrifter, før der kan afholdes en vejledende folkeafstemning, er en sådan indsamling ikke noget udtryk for, at de pågældende føler et personligt behov for en afstemning. Vi kan jo se, at selv om et parti skal kunne fremlægge næsten 20.000 underskrifter for at kunne stille op til et folketingsvalg, er det langt fra sikkert, at partiet også opnår dette antal stemmer ved et senere afholdt valg. Ofte har vi endda set, at kun en brøkdel af det antal personer, som har underskrevet på opstillingslisten, også har stemt på partiet. Og når der kommer et emne af virkelig betydning til folkeafstemning, kan det måske være vanskeligt at mønstre en talstærk vælgerskare, og det ville være en trist sideeffekt af Fremskridtspartiets forslag.

Et af forslagsstillernes væsentligste argumenter for at indføre den vejledende folkeafstemning er, at øget anvendelse af folkeafstemning erfaringsmæssigt medfører en lempelse af skattetrykket. Det er en interessant iagttagelse, for selve den proces at afholde en afstemning er en ganske bekostelig affære. Det skønnes, at afholdelsen af en folkeafstemning koster mellem 47 og 50 mio. kr. alene til udfærdigelsen af valglisten, porto til valgkort osv.; hertil kommer så det informationsmateriale, der skal udarbejdes, så vælgerne ved, hvad sagen drejer

sig om, og det koster formentlig også ganske betydelige beløb.

Hvis afholdelsen af flere folkeafstemninger ikke skal medføre en forhøjelse af skatteniveauet, må disse betydelige midler tages et andet sted fra, og det vil betyde en forringelse af den offentlige service. Jeg vil gerne spørge forslagsstillerne, om de mener, at der kan ske en yderligere sænkelse af skatten, når forslaget medfører en stigning i de offentlige udgifter. Lad os spare vælgerne engagement og vælgerne penge til afholdelse af folkeafstemninger om de spørgsmål, hvor det virkelig betyder noget, og lad dagligdagens beslutninger blive truffet af de politikere, som vælgerne jo selv har opstillet og valgt.

Jeg skal slutte med at sige, at CD ikke kan tilslutte sig beslutningsforslaget.

Vibeke Grønbæk (RV):

Det er jo ikke et nyt forslag, der her er til debat, og Fremskridtspartiet har gjort et godt forarbejde, må man sige.

Det er altid spændende at diskutere folkeafstemninger, specielt i dette forum. Der er principielt noget godt og fornuftigt i at holde folkeafstemninger. Vi mener i Det Radikale Venstre, at det giver engagement og medleven, og det tvinger – for at sige det på den måde – folk til selv at gøre deres holdning op i stedet for kun at følge den politiske debat, som den udfolder sig i pressen.

Dog har jeg nogle betænkeligheder, som måske ikke kommer bag på Fremskridtspartiet, med hensyn til dette forslag. For det første ser jeg ønsket om flere folkeafstemninger som et led i en mere omfattende ændring af de grundlæggende politiske spilleregler.

For det andet mener jeg, at kravet om 50.000 underskrifter er lige lavt nok. Nu vil Fremskridtspartiet nok sige, at tallet er sat op fra 20.000, så hvor højt vil vi egentlig op? Ja, i bemærkningerne drager man flere sammenligninger med Schweiz, USA osv., og jeg synes, det er udmærket, at man tager Schweiz som eksempel; landet har nogenlunde samme indbyggertal som Danmark, ca. 6 millioner indbyggere, og som det nævnes i bemærkningerne, kræves der 100.000 underskrifter for at få udskrevet en folkeafstemning. Men det er faktisk kun indbyggertallet i en nogenlunde stor by, og her mener jeg, at man meget nemt kan få